

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8604/2024
22.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, др Илије Зиндовића, Гордане Комненић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високог савета судства, Привредног суда у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 557/23 од 26.10.2023. године, у седници одржаној 22.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 557/23 од 26.10.2023. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 557/23 од 26.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду Прр1 530/21 од 27.04.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплати износ од 7.507,72 динара са законском затезном каматом почев од 27.04.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу у ком је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на износ од 7.507,72 динара плати законску затезну камату од 21.03.2015. године до пресуђења 27.04.2023. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова поступка плати 82.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 557/23 од 26.10.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба тужене и преиначена првостепена пресуда у делу става првог изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да тужиљи исплати законску затезну камату на износ од 5.149,26 динара од 27.04.2023. године до исплате, док је потврђена у

преосталом делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име накнаде имовинске штете исплати износ од 7.507,22 динара са законском затезном каматом на износ од 2.357,96 динара од 27.04.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиљи на име трошкова поступка исплати износ од 51.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијени су, као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној сагласно члану 404. ЗПП.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), док је ставом 2. истог члана прописано да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Предмет спора је захтев тужиље за накнаду материјалне штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у стечајном поступку.

Одредбом члана 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење. Према ставу 3. те одредбе, одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року је објективна. Редовни судови у споровима за накнаду имовинске штете, настале због потпуног или делимичног неизмирења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа, која су без њихове кривице остала неизмирена и у поступку стечаја вођеним над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, следе правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права и одлукама Уставног суда. Применом ставова тих судова успостављена је одговорност Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале штете. Тај став садржан је и у Закључку Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, донетог у поступку решавања спорног правног питања СПП 6/2016, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року.

У конкретном случају, тужилино потраживање потиче из радног односа са стечајним дужником „Беобанка“ АД Београд, које није наплаћено у стечајном поступку, а решењем стечајног суда је утврђено да је тужили у том поступку повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је је у време настанка тужилиног потраживања пословао са државним капиталом, због чега је тужена одговорна за штету изазвану повредом права на суђење у разумном року.

Стога у овом спору није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, нити је потребно ново тумачење права, због чега је Врховни суд, на основу члана 404. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољеност ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 10.11.2021. године, а вредност предмета спора је 7.507,72 динара.

С обзиром на то да се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то се ради о спору мале вредности у смислу члана 468. став 1. ЗПП, па како према одредби члана 479. став 6. ЗПП против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, то је применом члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић